

دانشکده مدیریت و اقتصاد

عنوان: اجرا و ارزیابی خط مشی عمومی رشته تحصیلی: مدیریت مقطع: دکتر گرایش خط مشی گذاری عمومی
زمان: چهارشنبه 16:30-18 مدرس: دکتر حبیب اله سالارزهی تعداد واحد: 2 واحد

پست الکترونیک: Salarzahi@gmail.com

شرح درس:

این دوره به دانشجویان کمک خواهد نمود تا درک صحیحی از ماهیت اجرا خط مشی های عمومی و ارزیابی خط مشی های عمومی داشته باشند.

اهداف درس:

- 1- مطالعه الگوهای اجرا خط مشی های عمومی
 - 2- مطالعه تجارب جهانی اجرای خط مشی های عمومی در حوزه های مشخص
 - 3- آشنایی با نظام اجرایی خط مشی گذاری عمومی در ایران
 - 3- مطالعه الگوهای ارزیابی خط مشی گذاری عمومی
 - 4- نقد و بررسی خط مشی ها و سیاست های عمومی جامعه در حوزه آموزش و پرورش، رفاه عمومی، بهداشت و سلامت آموزش عالی، اشتغال و کارآفرینی، یارانه ها و سوبسید ها، حامل های انرژی، فناوری های اطلاعات و ارتباطات و رسانه های اجتماعی. همبستگی اجتماعی و
- رئوس مطالب درس:
- ماهیت دولت و نوع شناسی دولت ها
 - تجارب عینی کشورها در حوزه نظام سیاست گذاری عمومی، اجرا و ارزشیابی خط مشی عمومی در یک حوزه مشخص (سنگاپور، فنلاند، کره جنوبی،
 - تحلیل و بررسی اجرای خط مشی های عمومی در یک حوزه معین در ایران (آب، بهداشت و درمان، مسکن، جوانی جمعیت و) بر اساس نقد و بررسی مقالات فصلنامه های مرتبط با حوزه خط مشی های عمومی
 - مساله شناسی و مسائل عمومی پایه و مبنای نظام تدوین و اجرا و ارزشیابی خط مشی عمومی
 - معرفی کنشگران و بازیگران نظام سیاست گذاری در مراحل طراحی و تدوین سیاست، اجرا و ارزشیابی
 - تحلیل رابطه سیاست و توسعه مبتنی بر کتاب توسعه یا چپاول نقش دولت در تحول صنعتی و کتاب چرا ملت ها شکست می خورند
 - ماهیت اجرای خط مشی های عمومی و قلمرو خط مشی عمومی و رابطه تدوین، اجرا و ارزشیابی
 - نظریه های اجرا خط مشی عمومی
 - رویکرد های اجرای خط مشی عمومی از بالا به پایین
 - رویکرد های اجرای خط مشی های عمومی از پایین به بالا
 - رویکردهای ترکیبی
 - رویکرد های نهادی و حکمرانی شبکه ای خط مشی عمومی
 - ابزارهای اجرا خط مشی عمومی
 - بودجه بندی و نقش بودجه بندی در اجرا خط مشی های عمومی
 - متغیرهای تاثیر گذار بر اجرا خط مشی عمومی
 - پارادایم مدیریت ارزش عمومی و اجرای خط مشی های عمومی

- ظرفیت سازی دولت و ارتقای ظرفیت دولت ها در خط مشی های عمومی
- توانمند سازی حکومت مبتنی بر کتاب مت اندروز، لنت پریچت، مایکل وولکاک، مترجمان: جعفر خیرخواهان، مسعود درودی

- ظرفیت سازی بخش خصوصی و شرکت های تجاری و نقش آنها در اجرای سیاست های عمومی
- ظرفیت سازی اجتماع محور در اجرای خط مشی های عمومی با تاکید بر نقش جامعه مدنی و سازمان های مردم نهاد و کارآفرینی اجتماعی - تجربه روستای نادهی و سایر تجارب موفق توانمند سازی اجتماع محور در کشور
- نقش فناوری های نوین اطلاعات و ارتباطات در نظام خط مشی گذاری عمومی و اجرای خط مشی های عمومی
- ساختار نظام سیاست گذاری و اجرای خط مشی های عمومی در ایران
- رابطه نظام سیاست گذاری عمومی و رسانه ملی و فضای مجازی
- ارزشیابی خط مشی های عمومی و تجارب کشورها (تجربه کشورها در حوزه ساختار های نظام خط مشی گذاری عمومی
- ساختار های ارزشیابی خط مشی عمومی
- - آینده دولت ها و جوامع و آینده نظام سیاست گذاری عمومی و لزوم تحول در نظام سیاست گذاری عمومی با توجه به رشد فناوری های نوین

منبع اصلی :

- فایل های پاور پوینت تهیه شده ارایه در کلاس
- فصل های منتخب از کتاب های ذیل
- - توانمندسازی حکومت: شواهد، تحلیل و عمل ، مؤلفان: مت اندروز، لنت پریچت، مایکل وولکاک، مترجمان: جعفر خیرخواهان، مسعود درودی ناشر: روزنه
- توسعه یا چپاول نقش دولت در تحول صنعتی ، ترجمه عباس زندباف، عباس مخبر ، انتشارات طرح نو

سایر منابع برای مطالعه

- اجرای خط مشی عمومی با رویکرد حکمرانی مولف محمد عقبائی جزئی .مشخصات نشر: تهران : انتشارات سخنوران
- پل ای ساباتیه . نظریه های فرآیند خط مشی عمومی ترجمه دکتر حسن دانایی فرد انتشارات صفار
- خط مشی گذاری عمومی تالیف دکتر سید مهدی الوانی و دکتر فتاح شریف زاده
- مروری بر سیاستگذاری عمومی ()واین پارسونز - مرکز پژوهش های مجلس
- سیاستگذاری عمومی نوشته: پیر مولر ترجمه: دکتر حمیدرضا ملک محمدی
- پیش ارزیابی سیاست (از مفهوم تا اجرا) رویکرد آینده پژوهی به سیاست گذاری تالیف حسن قرونه، اعظم بابکی راد نشر آینده پژوه

- هارولد دی لارسول، پیش درآمدی بر سیاستگذاری عمومی، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی، انتشارات دانشگاه امام صادق

- وای یارسونز، مبانی سیاستگذاری عمومی و تحلیل سیاستها، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی پژوهشکده مطالعات راهبردی، نشر میزان،

- مجید وحید، سیاستگذاری عمومی کیومرث اشتریان، سیاستگذاری عمومی در ایران، انتشارات میزان ترجمه محمد صفار، نشر میزان،

- مایک مورن و همکاران، دانشنامه سیاستگذاری عمومی رحمت الله قلی یور و مهدی فقیهی، ، گویتا دپیک کی، سیاستگذاری و تحلیل سیاستهای عمومی 6972. □ مهکامه،

- مطالعه خط مشی عمومی: چرخه های خط مشی و زیر نظام های خط مشی مایکل هاوالت، ام رامش، عباس منوریان (مترجم)، ابراهیم گلشن

- رحمت‌الله قلی‌پور تصمیم‌گیری سازمانی و خط‌مشی‌گذاری عمومی. انتشارات سمت

- کرم‌الله دانش‌فرد فرآیند خط‌مشی‌گذاری عمومی انتشارات صفار

- کرم‌الله دانش‌فرد مبانی خط‌مشی‌گذاری عمومی انتشارات نیاز دانش

- حسن دانایی‌فرد - سید یعقوب حسینی - علی‌اصغر فانی ظرفیت خط‌مشی‌گذاری عمومی کلید توسعه یافتگی ملی انتشارات صفار

- کوین بی اسمیت - کریستوفر دابلیو لارمیر در آمدی بر نظریه خط‌مشی‌گذاری عمومی (تقابل نظری عقلانیت‌گراها و فرا اثبات‌گراها) انتشارات صفار

- فتاح شریف‌زاده - جواد معدنی مفاهیم اساسی و پیشرفته دانش تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی انتشارات قلم همت

- حسن دانایی‌فرد گفتارهای جدید در خط‌مشی‌گذاری عمومی انتشارات دانشگاه امام صادق

- علی رضا علوی تبار اقتصاد سیاسی و خط‌مشی‌گذاری عمومی با نگاه به ایران انتشارات نی

- سمانه لاجوردی مدیریت کانون‌های تفکر در عرصه خط‌مشی‌های عمومی انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی

- ریچارد رز یادگیری در پرتو خط‌مشی‌های عمومی تطبیقی (راهنمای کاربردی) انتشارات مهربان

- حسن بنیانیان فرهنگ و توسعه (خط‌مشی‌گذاری برای تقویت فرهنگ توسعه در ایران) انتشارات امیر کبیر

چالش

- عباس منوریان تحلیل خط‌مشی عمومی (مفاهیم رویکردها مدل‌ها و فرآیندها) انتشارات دانشگاه تهران

- فهیمه رجبی‌راد - محمدابراهیم همتان مالیه عمومی و خط‌مشی دولت‌ها انتشارات هوشمند تدبیر

فصلنامه‌های مرتبط برای نقد و بررسی مقالات :

فصلنامه سیاست‌گذاری عمومی دانشگاه تهران به نشانی : <https://jppolicy.ut.ac.ir/>

فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری به نشانی : <http://sspp.iranjournals.ir/>

فصلنامه مجلس و راهبرد مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران به نشانی <https://nashr.majles.ir/>

فصلنامه علمی پژوهشی راهبرد مرکز بررسی‌های استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام جمهوری اسلامی ایران به نشانی <http://rahbord.csr.ir/>

فصلنامه تأمین اجتماعی به نشانی <https://www.magiran.com/magazine/1219>

پروانه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی به نشانی <https://qjssd.atu.ac.ir/>

سایر فصلنامه‌های مدیریت دولتی و علوم سیاسی

وب سایت‌های مرجع :

رسانه خط‌مشی‌گذاری به نشانی <http://irpublicpolicy.ir/>

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری به نشانی <http://www.css.ir/fa/>

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به نشانی <http://rc.majlis.ir/fa>

<http://irpublicpolicy.ir/>

مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام کشور به نشانی

شبکه مطالعات سیاست‌گذاری عمومی <http://npps.ir/aboutus.aspx>

تکالیف دانشجویان در طول ترم:

1) نقد و بررسی اجرا و ارزیابی یک سیاست عمومی در حال اجرا یا اجرا شده در کشور 2) نمره مطابق با کاربرگ شماره 1 پیوست تهیه گردد.

2) ارائه تجربه موفق یک کشور در حوزه اجرای یک خط‌مشی عمومی (آموزش و پرورش در فنلاند، توسعه صنعتی در کره جنوبی، اجرای سیاست حکومت محلی و خودگردانی محلی در ژاپن، و توسعه گردشگری در ترکیه)

3) نقد و بررسی 5 مقاله مرتبط با حوزه اجرا خط‌مشی‌های عمومی و 5 مقاله مرتبط با ارزشیابی خط‌مشی‌های عمومی از نشریات علمی پژوهشی مرتبط با اجرای خط‌مشی‌گذاری عمومی و نظارت و ارزیابی خط‌مشی‌گذاری عمومی (حداقل نقد دو مقاله انگلیسی باید باشد) 2) نمره

ترجیحا موضوع مقالات دهگانه در یک حوزه سیاستی مشخص مانند مسکن، رفاه اجتماعی، اشتغال و کارآفرینی، بهداشت، آموزش و پرورش، گردشگری و ... باشد و تمرکز بر اجرا و ارزشیابی خط مشی عمومی باشد.

4- نقد و بررسی کتاب در حوزه حکمرانی و توسعه یا برگردان یا ترجمه نقد و بررسی یک کتاب مرتبط با حوزه اجرای خط مشی عمومی حکمرانی 2 نمره

نمونه کتاب های مورد نظر برای نقد و بررسی :

- کتاب حکمرانی؛ رهیافت ها و فناوری ها، تالیف حیدر نجفی رستاقی و محمدرضا اسماعیلی گیوی ر انتشارات دانشگاه تهران

- جامعه شناسی نخبه کشی تالیف علی رضاقلی از نشر نی

- کتاب نگرش من اثر محمد بن راشد آل مکتوم ترجمه مسلم زمانی

4) فرض نمایید شما در مقام یک سیاست مدار یا نماینده مجلس یا وزیر در هیئت دولت یا در سطح استاندار و مقام عالی دولت در استان و یا مدیر اجرایی بخش عمومی باشید از دیدگاه شما 5 مشکل و مساله عمومی مرتبط با حوزه سیاست گذاری در قلمرو سازمانی و جغرافیایی از دیدگاه شما کدامند؟ و چه سیاست ها و برنامه هایی را شما مد نظر خواهید داشت؟ در حداقل یک مساله عمومی مهم به انتخاب یک بسته سیاستی (در قالب طرح مساله عمومی، اهمیت مساله عمومی، آثار و نتایج و پیامدهای مساله عمومی، ذینفعان مساله عمومی، ابزارهای سیاست عمومی در ارتباط با مساله عمومی، سیاست گزاران مرتبط با مساله عمومی و پیشنهاد سیاست های مصوب در سطح مراجع سیاست گذاری مانند مجلس، هیئت دولت و شوراهای سیاست گذاری و... در سطح ملی و استانی و شهرستان، ابزار های اجرایی و مدیریتی مرتبط با حل مساله عمومی و ساز و کارهای نظارتی پیشنهادی در راستای حل مساله تدوین نمایید حداقل بیست صفحه دو نمره

6) امتحان پایان ترم (10 نمره)